

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TRANSPORTO PRIEMONIŲ
DRAUDIŲ BIURAS

BIURO 2024 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuras (toliau – Biuras) – 2001 m. įkurta draudimo įmonių asociacija, kurios pagrindinis tikslas – atlyginti žalą asmenims, nukentėjusiems nedrausta transporto priemone sukeltame eismo įvykyje. Be to, Biuras koordinuoja draudimo įmonių veiklą, susijusią su transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu (toliau – privalomasis draudimas), vykdo tarptautinius išipareigojimus pagal žaliosios kortelės sistemos teisės aktų reikalavimus, kaupia ir valdo transporto priemonių privalomojo draudimo informaciją. Pagrindinis teisės aktas, reglamentuojantis Biuro veiklą, yra LR transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymas (toliau – Įstatymas).

Biuro misija – užtikrinti sklandų privalomojo draudimo sistemos funkcionavimą.

Biuro vizija – kelių eisme dalyvaujančios tik privalomuoju draudimu draustos transporto priemonės.

Biuro valdymo organai yra Biuro narių visuotinis susirinkimas, Biuro taryba ir Biuro direktorius. 2024 m. Biuro narėmis buvo 8 draudimo įmonės, turinčios teisę vykdyti transporto priemonių civilinės atsakomybės privalomojo draudimo veiklą Lietuvoje.

Biuro taryba yra renkama Biuro narių visuotiniame susirinkime. Jos nariu gali būti tik Biuro nario, t. y. draudiko atstovas. Biuro veiklą organizuoja, jai vadovauja ir Biurui atstovauja Biuro direktorius. 2024 m. viduryje Biuro taryba Biuro direktoriumi paskyrė dr. Tomą Rudzkį. Jis pakeitė nuo įsteigimo pradžios Biurui vadovavusį Algimantą Križinauską.

Biuro nariai moka Biurui atskaitymus nuo pasirašytų privalomojo draudimo įmokų, iš kurių mokamos išmokos patyrusiems žalą autoįvykiuose, finansuojamos eismo saugumo prevencijos priemonės, išlaidos, susijusios su Biuro naryste tarptautinėse organizacijose ir kita Biuro veikla. Biuro narių mokamą atskaitymų dydį nustato finansų ministras. Nuo 2019 m. šis dydis nekito ir yra 1,75 proc. nuo pasirašytų privalomojo draudimo įmokų Lietuvoje.

2023 m. įsigaliojusi nauja Įstatymo redakcija pakeitė eismo įvykiuose nukentėjusių asmenų apsaugos principus draudimo įmonės nemokumo atveju ir įgaliojo Biurą vykdyti nemokumo institucijos funkciją, t. y. priiimti išipareigojimus už bankrutavusius savo narius – draudimo įmones, kurios įsteigtos LR įstatymų nustatyta tvarka bei platina privalomojo draudimo liudijimus Lietuvoje ir

Asociacija
LR transporto priemonių draudikų biuras
Algirdo g. 38
LT-03606 Vilnius
Lietuvos Respublika

Tel. (5) 216 28 60
Faks. (5) 216 28 59
El. p.: biuras@cab.lt
<http://www.cab.lt>

Kodas 125709291
VĮ Registrų centras

kitose Europos Sąjungos valstybėse. Padidėjusios Biuro rizikos finansavimui ir galimų įsipareigojimų vykdymui 2024 m. finansų ministro įsakymu buvo patvirtinti papildomi 1 proc. atskaitymai nuo Lietuvoje ir užsienio rinkose pasirašytų privalomojo draudimo įmokų tiems Biuro nariams, kurie turi įsteigę filialus už Lietuvos ribų. Šiuo metu filialus Latvijos ir (ar) Estijos rinkose turi 3 Biuro nariai (ADB „Compensa Vienna Insurance Group“, ADB „Gjensidige“, AB „Lietuvos draudimas“).

2024 m. Lietuvos privalomojo draudimo rinka augo 4 proc.: šalyje veikiančios draudimo įmonės pasirašė 351 mln. Eur privalomojo draudimo įmokų. Pažymėtina, kad pernai, didėjant pasirašytoms privalomojo draudimo įmokoms, 15 proc. augo ir eismo įvykių metu padarytos žalos, kurių suma, tikėtina, sieks 240 mln. Eur.

Lietuvos policijos duomenimis, pernai užfiksuota 68 tūkst. kelių eismo taisyklių pažeidimų, kai nevykdyta pareiga apdrausti eisme dalyvaujančias transporto priemones, t. y. trečdaliu pažeidimų mažiau nei prieš metus. Biuras taip pat nebe pirmus metus stebi mažėjančią nedraustų transporto priemonių dalyvavimą eisme. Skaičiuojame, kad 2024 m. nedraustos Lietuvoje registruotos transporto priemonės sukėlė 885 eismo įvykius arba dešimtadaliu mažiau nei prieš metus. Tai sudaro iki 0,9 proc. visų eismo įvykių. 2024 m. Biuras gavo 616 pranešimų apie nedraustus eismo įvykius Lietuvos keliuose. Dar apie 209 įvykius buvo pranešta iš užsienio. Apie likusius, tikėtina, bus pranešta per artimiausius 1-2 metus.

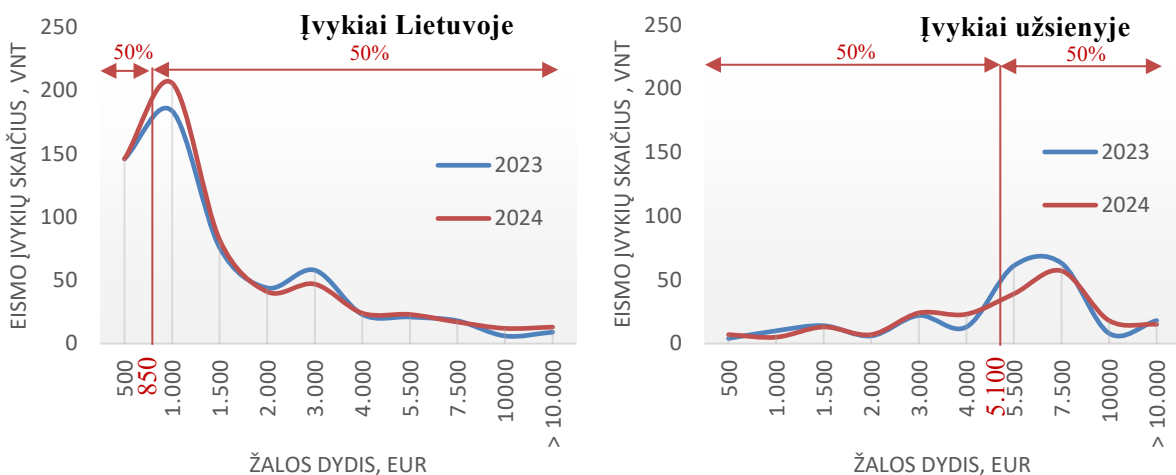
Pernai Biurui pranešta apie 2,7 mln. Eur žalų sukeltų nedraustomis transporto priemonėmis. Prognozuojame, kad įvykusių, bet dar nepraneštų žalų suma gali siekti 0,8 mln. Eur, o bendra nedraustomis transporto priemonėmis padarytų žalų suma, nepaisant mažėjančio eismo įvykio skaičiaus, 2024 m. bus panaši kaip prieš metus - apie 3,5 mln. Eur.

Lietuvoje nuo nedraustų, dažniausiai lengvųjų¹ automobilių labiausiai kentėjo turtas - 87 proc. visų žalų buvo turtinės žalos, kita dalis – 13 proc. asmens ir neturtinės žalos. Iš viso šalies keliuose nedraustos transporto priemonės padarė 1,2 mln. Eur žalų. 50 proc. eismo įvykių žala neviršijo 850 Eur (2023 m. ši riba buvo 820 Eur). 2024 m. didžiausia šalies keliuose užfiksuota preliminarinė žala žuvus asmeniui buvo 158 tūkst. Eur, kuri teismo sprendimu sumažinta iki 51 tūkst. Eur.

Už Lietuvos ribų įvyksta apie trečdalis visų nedraustų eismo įvykių, tačiau žalos sudaro 60 proc. visų už nedraustas transporto priemones išmokėtų žalų: skaičiuojame, kad 2024 m. žalos užsienyje sieks 2,1 mln. Eur. 2023 m. pusėje eismo įvykių žalos dydis buvo iki 4.800 Eur, o 2024 m. ši riba pasiekė 5.100 Eur.

¹ 80 proc. žalų.

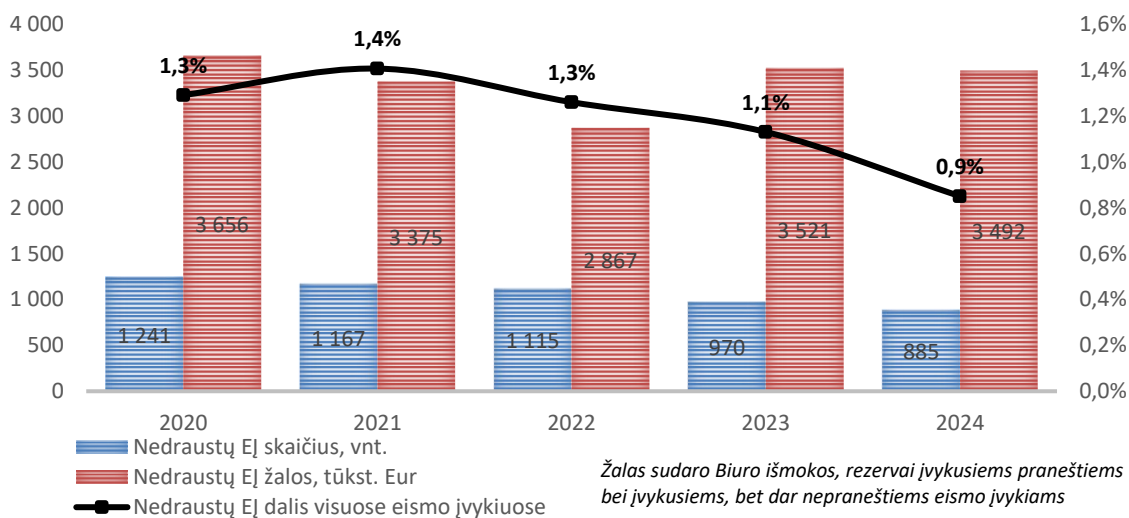
LIETUVOJE IR UŽSIENYJE ĮVYKUSIŲ PRANEŠTŲ EISMO ĮVYKIŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL ŽALOS DYDĮ

Jau metus galiojantis naujos redakcijos Įstatymas įpareigojo savininkus ar valdytojus drausti tam tikromis techninėmis charakteristikomis pasižyminčias neregistruojamas transporto priemones. Manome, kad pernai iki dviejų trečdalių tokių transporto priemonių važinėjo nedraustos: iš 33 įvykusių įvykių, kurių kaltininkas vairavo neregistruojamą transporto priemonę: paspirtuką, elektrinį dviratį ar triratį - 22 buvo nedraustos. Už šiuos įvykius Biuras išmokėjo 20 tūkst. Eur, t. y. vidutiniškai po 940 Eur už eismo įvykį.

Iš viso už nedraustas transporto priemones Biuras 2024 m. išmokėjo 3,3 mln. Eur: 1,1 mln. Eur sumokėta už 2024 m. eismo įvykius, likusi suma – žalos, įvykę 2023 m. ir anksčiau.

NEDRAUSTOMIS TRANSPORTO PRIEMONĖMIS SUKELTI EISMO ĮVYKIAI IR JŲ METU PADARYTOS ŽALOS

Stabiliai veikianti privalomojo draudimo sistema bei nauda, kurią per daugiau nei 20 privalomojo draudimo galiojimo metų neabejotinai pajuto vairuotojai, įsisąmoninta pareiga drausti valdomą transporto priemonę bei gerėjanti šalies ir gyventojų ekonominė padėtis leidžia tikėtis nedraustų transporto priemonių nuoseklaus mažėjimo.

2024 m. Biuras administravo 222 Lietuvoje įvykusius eismo įvykius, kurių kaltininkai turėjo užsienio, daugiausia – Ukrainos, draudikų, išduotas žaliąsias korteles (toliau – ŽK). Prieš metus tokių eismo įvykių buvo 25 proc. daugiau: iki 2023 m. vidurio Rusijos ir Baltarusijos draudikų išduotos ŽK buvo pripažįstamos EEE šalyse ir atvirkščiai. 2023 m. birželį Biurų Tarybai (*Council of Bureaux*) suspendavus šių šalių nacionalinių draudikų biurų narystę Biurų Taryboje, Lietuvos keliuose nebeliko Rusijos ar Baltarusijos draudimo įmonėse apdraustų ne Lietuvoje registruotų transporto priemonių ir jų sukeltų eismo įvykių.

Pernai Biuras ŽK bylose išmokėjo 0,7 mln. Eur. 50 proc. atvejų žala neviršijo 1.000 Eur, o didžiausia už vieną eismo įvykį išmokėta ŽK žala – 132 tūkst. Eur už nepataisomai sugadintą vilkiką ir priekabą.

2024 m. Biuro išmokos už 2007 m. bankrutavusį savo narį ADB „Baltikums draudimas“ buvo 19 tūkst. Eur. Būsimi mokėjimai 6 bankroto bylose dar siekia 0,8 mln. Eur, tačiau per metus įsipareigojimai sumažėjo 1 mln. Eur, Vokietijos biurui pateikus atnaujintą informaciją apie sumažintą žalų rezervą 2004 m. eismo įvykyje, kuriame mokamos periodinės išmokos nukentėjusiajam iki jo gyvenimo pabaigos. Kadangi bankrutavusių Biuro narių žalos buvo perdraustos, sumažėjo ir Biuro įsipareigojimai, ir mokėtina perdraudikų dalis: atitinkamai iki 0,45 mln. Eur ir 0,35 mln. Eur.

Biuro kompetencijai priskiriamų eismo įvykių draudimo išmokos 2024 metais

Biuro kompetencijai priskiriamos žalos	Eismo įvykių, kuriuose buvo mokamos išmokos, skaičius, vnt.	Išmokėtų draudimo išmokų suma, mln. Eur	Lyginamasis svoris bendroje išmokų sumoje
Nedraustomis transporto priemonėmis padarytos žalos			
iš viso:	956	3,29	81,0%
<i>iš jų:</i>			
<i>įvykiai Lietuvoje</i>	661	1,34	33,0%
<i>įvykiai užsienyje</i>	295	1,95	48,0%
Bankrutavusios ADB „Baltikums draudimas“ žalos			
iš viso:	6	0,02	0,5%
Žalos Lietuvoje, padarytos užsienyje draustomis transporto priemonėmis (ŽK)			
iš viso:	267	0,67	16,5%
Žalos pagal žalų atlyginimo institucijos įsipareigojimus			
iš viso:	35	0,08	2,0%
Iš viso:	1264	4,06	100%

Biuro rizikos, viršijančios 0,5 mln. Eur vieno eismo įvykio žalą yra perdraudžiamos. Nuo 2024 m. gegužės 1 d. perdraudimo sutartis yra sudaryta su tarptautinėmis perdraudimo kompanijomis²:

- Swiss Re Europe SA, Vokietija (AA–) – pagrindinis perdraudikas;
- Peak Reinsurance AG, Šveicarija (A–)³;
- Deutsche Rückversicherungs AG, Vokietija (A+);
- SCOR SE, Šveicarija (A+);
- VIG RE zajišťovna, Čekija (A+);
- Hannover Rück SE, Vokietija (AA–).

² Jei nepažymėta kitaip, skliausteliuose nurodyti tarptautinės reitingų agentūros Standart&Poor's suteikti reitingai.

³ Tarptautinės reitingų agentūros AM Best suteikti reitingai.

2024 m. Biuras negavo nei vieno pranešimo apie eismo įvykį, kurio žala viršytų 0,5 mln. Eur ir kuriame atsakomybe dalintųsi su perdraudikais.

Pernai Biuras atlygino daugiau nei 1.260 eismo įvykių žalas. Bendra išmokėta suma viršijo 4 mln. Eur.

Igyvendindamas regreso teisę ir siekdamas susigrąžinti išmokėtas sumas, Biuras vykdo aktyvią išieškojimo veiklą: bendrauja su atsakingais Lietuvos ir užsienio fiziniams bei juridiniams asmenims, siunčia jiems pretenzijas, su skolininkais pasirašo taikos sutartis ar skolinius įsipareigojimus dėl skolų grąžinimo grafiko, dėl lėšų išieškojimo kreipiasi į teismus, aktyviai bendradarbiauja su antstoliais ir skolų išieškojimo įmonėmis.

Siekdamas susigrąžinti išmokėtas sumas ir įgyvendindamas regreso teisę, Biuras pernai atliko išieškojimo veiksmus:

- pareiškė 1528 pretenzijas atsakingiems Lietuvos ir užsienio fiziniams bei juridiniams asmenims;
- 508 kartus per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą kreipėsi į teismus dėl lėšų išieškojimo iš atsakingų asmenų;
- pagal 462 bylas, vadovaudamasis teismo sprendimais bei notarų išduotais vykdomaisiais įrašais, kreipėsi į antstolius dėl lėšų išieškojimo;
- 134 regreso bylose pasirašė skolinius įsipareigojimus su kaltininkais dėl skolų grąžinimo pagal suderintus individualius skolų grąžinimo grafikus.

Iš viso 2024 m. atgręžtinio reikalavimo tvarka buvo susigrąžinta 2,9 mln. Eur draudimo išmokų, dar 1 mln. Eur išmokų kompensavo perdraudikai.

Siekdamas užtikrinti eismo įvykių dalyvių lūkesčius, Biuras ir 2024 m. daug dėmesio skyrė elektroninės eismo įvykio deklaracijos bei platformos *draudimoivykiai.lt* žinomumui didinti. Taip pat aktyviai dirbta plėtojant platformos funkcionalumą: supaprastinti eismo įvykio schemos braižymo įrankiai, informacija vartotojams pradėta siųsti ir SMS žinutėmis, sukurta galimybė informaciją pateikti balsu, platforma papildyta valstybinių numerių kontrole fotografuojant. Šios priemonės leido palengvinti deklaracijų pildymą ir didinti platformos *draudimoivykiai.lt* patrauklumą. 2024 m. pabaigoje elektroniniu būdu buvo deklaruojama trečdalis eismo įvykių, o per visus metus pateiktų deklaracijų skaičius išaugo beveik dvigubai iki 24 tūkst.

Savo funkcijoms įgyvendinti Biuras kaupia informaciją, susijusią su privalomuoju draudimu, valdo duomenų bazę ir tvarko Biuro funkcijoms įgyvendinti būtinus duomenis, įskaitant asmens duomenis. Todėl vienu aukščiausių Biuro prioritetų yra IT infrastruktūros įrangos ir procesų saugumas, kuris užtikrintų aukštesnį kibernetinio saugumo lygį ir sistemos veikimo tęstinumą. Pernai Biure buvo atnaujinti kriterijai ir reikalavimai, nustatantys organizacines, technines, programines asmens duomenų saugumo priemones ir jų taikymo tvarką, Biuro darbuotojams buvo rengiami kibernetinio saugumo mokymai. Siekiant kaupti ir analizuoti saugos įvykius pradėtas naudoti Biuro sistemų IT veiklos analizės įrankis, taip pat naudojant stebėjimo ir užkardymo automatizuotus sprendimus pradėti stebėti įvykiai galiniuose įrenginiuose ir IT sistemose.

Automatizuodamas procesus, mažindamas rankinio darbo apimtį, efektyvindamas darbo procesus ir siekdamas minimizuoti klaidų galimybes, Biuras nuolat investuoja į Biuro informacinės sistemos procesų atnaujinimą. 2024 m. buvo automatizuotas užsienio biurų paklausimų apdorojimo

modulis, kurio dėka didžioji dalis paklausimų (pvz., kur drausta transporto priemonė, ar galioja nurodyta ŽK ir pan.) nuo šiol apdorojama automatiškai ar reikalauja minimalaus darbuotojo įsikišimo. Siekiant trumpinti žalų administravimo terminus įdiegtas automatinių priminimų siuntimas Lietuvos ir užsienio draudikams administruojantiems Biuro žalas.

Per 2024 m. Biuras gavo 1,3 mln. Eur palūkanų pajamų. Biuro lėšos yra investuojamos siekiant užtikrinti maksimalų investuojamų lėšų saugumą bei likvidumą ir skirtos galimiems nenumatytiems finansiniams įsipareigojimams vykdyti.
